

[Aksel Møller.]

er det et skud langt over målet. Det viser, at det ærede medlem ikke har forstået, hvilken moralsk forpligtelse han har i denne sag.

Dernæst vil jeg gerne om selve sagens materielle indhold sige, at jeg kan ikke se, hvor grænsen i fremtiden går for en statsvirksomhed, der består i, at staten stiller de fra skatteborgerne opkrævede midler til rådighed for en udlånsvirksomhed, som på den ene eller den anden måde tjener til at billiggøre eller lette varernes erhvervelse for borgerne. Jeg må nok have lov til at spørge dem, der er enige med det ærede medlem hr. Aage Fogh i denne sag, hvor de ønsker at trække grænsen. For nogle år siden trak de den ved driftsmidlerne, og det var forståeligt. Nu er de gået til husholdningsredskaber. Hvornår kommer møblerne? Hvornår kommer gangtøjet? Hvornår bliver staten den store indkøbscentral, som over indkøbsforeninger af alle mulige arter stiller de penge til rådighed, hvorigennem varerne skal erhverves, med tilsidesættelse af alle andre? Det forekommer mig ærlig talt, at de ærede medlemmer, der har det synspunkt, som giver sig udtryk i lovforslagets affattelse ved denne tredie behandling, i virkeligheden vandrer på en vej, der må føre lige lukt ind i noget, som jeg i alt fald ikke havde troet det radikale venstre ville være med til. De kan fra den side sige: ja, men det vil gå meget langsomt. Det er for mig ikke det afgørende. Det afgørende for mig er, at man her principielt indtager et standpunkt, som fører langt, langt bort fra det samfund, hvori vi lever, et samfund, som er konstrueret på en sådan måde, at disse synspunkter forekommer fremmede.

Hvad angår den politiske side af sagen, ved vi, at det ærede medlem hr. Aage Fogh er levende interesseret i en bestemt del af landbrugets virksomhed og også har indlagt sig fortjeneste dér. Vi ved, at det er husmandskonernes og det mindre landbrugs interesser, han i denne forbindelse først og fremmest plæderer, men hvorfor har han ikke noget tilovers for håndværkerkonerne? Skal det virkelig kun være husmandskonerne, der i fremtiden skal kunne skaffe sig midler til at købe en symaskine, medens håndværkerkonerne skal være udelukket derfra? Det radikale venstre har ellers aldrig ved nogen lejlighed i dette høje ting

glemt at tage hensyn til håndværket. Det ærede medlem vil næppe ind på at tale om detailhandlerkonen, for det, han gør ved sit forslag, er jo i virkeligheden at fratage detailhandlerkonen muligheden for at købe en symaskine. Jeg fatter ikke visdommen i dette. Jeg tror, at det klogeste, vi kan gøre, er at lade være med at støtte det lovforslag, der her er til behandling, ved at undlade at stemme for det.

(Kort bemærkning).

Aage Fogh: Jeg synes stadigvæk, det er karakteristisk, at når en repræsentant for det konservative folkeparti blander sig i diskussionen, så er det ikke et medlem, der har deltaget i udvalgsarbejdet, men et medlem fra den øverste bänk. Jeg synes, at det havde været naturligt, om det havde været et af udvalgsmedlemmerne, der havde deltaget i diskussionen, for i udvalget fik de besked om hele min stilling. De fik at vide, at jeg for 15 år siden blev udnævnt af ministeriet som tilsynsførende eller rådgivende, og at jeg har siddet under tre venstreministre, uden at der har været noget at klage over, og så var der ikke nogen grund til, at et af de konservative medlemmer af udvalget gik til dagspressen og udsprede oplysninger, så enhver måtte tro, at det var en unfair stilling, jeg indtog. Det er det, jeg har protesteret imod, og det gør jeg stadigvæk.

Så spørger det ærede medlem hr. Aksel Møller: Hvor glider vi hen? Hvis det ærede medlem havde fulgt lidt med i, hvad der er foregået, ville han vide, at vi stille og roligt glider over i en situation, hvor pengene ikke skaffes af staten, men på anden måde, hvor vi er fuldstændig uafhængige, hvor en sammenslutning af jordbrugere, måske først og fremmest af mindre jordbrugere, i fællesskab søger at samle styrke til store indkøb, som vi kan betale kontant. En bekræftelse af den udvikling, jeg her har skitseret, tror jeg er, at da loven blev vedtaget, var renten lavere; da tog staten del i alle tab, da gav den $\frac{3}{4}$ pct. i tilskud til administrationen. Alt dette er faldet væk i dag. Jeg tror, jeg tør sige — i hvert fald på egne vegne — at hvis vi i dag kunne skaffe penge til 5 pct. — og jeg synes, det ville være rimeligt, at sparekasser og andre